

Albert-László Barabási: Formula – Legile universale ale succesului. Editura Trei, București, 2020. 337 p. ISBN 978-606-40-0769-8

Cum o fi corect: spălarea creierului sau spălarea pe creier? Aceasta este dilema mea în ceea ce privește dezvoltare personală, motiv pentru care am evitat și evit sistematic orice lectură din această zonă. Dar, și aici, este ca în dragoste: degeaba fugi de ea, că tot te ajunge la un moment dat.

Aceasta este a treia carte a prolificului autor de origine maghiară, din Transilvania de fapt (dacă ne mai încălzește cu ceva). Primele două au fost despre rețele de toate felurile (chiar și electrice) și legile ce le guvernează (Linked – noua știință a rețelelor), a doua despre buna întocmire a lucrurilor, cum ar spune preotul în strană (Bursts: modelul ascuns din spatele oricărui lucru).

Am fost puțin sceptic când am frunzărit-o – iar descopăr cheia succesului? – dar cartea,

odată începută, captivează total. De ce? Pentru că Barabási este un adevărat alchimist al textului, științific și literar, în egală măsură.

Este incredibil cum a obiectivat niște surse de informații ce vin mai degrabă din zona cititului în zațul de cafea decât din cercetarea științifică, pe de o parte, iar pe de altă parte cum a putut să extragă, din vastul zgomot informațional ce ne înconjoară grație Internetului, exact cele mai potrivite exemplificări. Dar să o luăm metodic, cu cele cinci legi.

Prima lege: performanța determină succesul, dar când performanța nu poate fi măsurată, succesul e determinat de rețele. Hopa! Deci e chiar așa de important să fii prieten cu toată lumea? Sistemul de gratificare introdus de Asociația Tenisului Profesionist este dat ca bun exemplu de cuantificare a performanței; acolo lucrurile sunt simple. Dar când vine vorba de clasificarea universităților povestea se complică.

Cea mai insolită exemplificare a acestei legi face subiectul capitolului trei: „Pisoarul de trei milioane de dolari”. La așa vremuri, e bine-venită repunerea în discuție a celebrei opere de artă „ready-made”, cu care Marcel Duchamp a marcat începutul artei moderne. Pentru necunoscători, rebelul artist a participat la o expoziție de sculptură cu un pisoar cumpărat dintr-un magazin de instalații sanitare, pe care l-a montat în sala de expoziție, invers, cu susul în jos, iar opera s-a numit „Fântâna”. Nu e prea clar cât timp a stat expusă, date fiind gusturile conservatoare de început de secol XX. Oricum, peste veac, Duchamp a avut dreptate: poți avea succes și dacă te așezi efectiv pe o operă de artă, cum ar fi un scaun, într-un grup statuar.

A doua lege: performanța este limitată, dar succesul este nelimitat. Exemplificările sunt diverse, dar cel mai mult ne vizează ceea ce autorul numește „supervedete”. Este descris pe larg „efectul Woods” (de la Tiger Woods, celebrul jucător de golf) ce constă în inhibarea oricărui alt concurent, atunci când apare o supervedetă. Și în știință se întâmplă la fel. Interesant este ce se întâmplă după ce

supervedeta dispăre sau se retrage. Este și mai trist: cei inhibați rămân la fel de neproductivi!

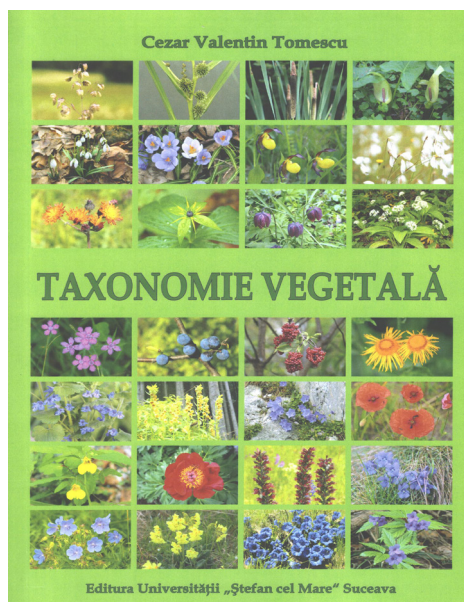
A treia lege: succesul anterior x amplitudinea = succesul viitor. Barabási folosește sintagma, tot de el inventată în 1999, când studia succesul celor de la Google, *atașament preferențial*; datorită acestuia, cei bogați devin și mai bogați, iar cei săraci și mai săraci. La aceleași consecințe duce „efectul Matei”, după evanghelia în care Iisus spune că „celui ce are i se va da de-i va prisosi”, Al doilea efect, pe larg prezentat în carte este cel al profețiilor auto-împlinite, ce permite celor din coada oricărui clasament să fie promovați.

A patra lege: deși succesul unei echipe necesită diversitate și echilibru, meritul pentru realizările grupului îi va fi atribuit unui singur individ. Nu este vorba de comportamentele aberante ale unor șefi ce-și arogă orice succes al echipei ci de o chimie mult mai fină a relațiilor dintre membrii unei echipe, ce ascultă de o singură supervedetă; când sunt mai multe supervedete într-o echipă, succesul este, de regulă, ratat. Exemplificare: cel mai bun album înregistrat de comboul condus de Miles Davis, în 1959. Autorul ajunge la concluzia că, în cazul muncii în echipă, nu performanța dă măsura succesului, ci percepția. Așa că ce părea simplu se complică din nou, pentru a ajunge la Legea a cincea: Dacă persisti, succesul poate să apară oricând.

Pierre de Coubertin a spus-o mult mai lăconic, fără pic de nuanță: „dacă ai câștigat, continuă; dacă ai pierdut, continuă”. Doar că, în ultimul capitol al cărții, Barabási dezvoltă amplu subiectul în zona creativității artistice și științifice, deopotrivă. Mesajul este cât se poate de optimist: șansele de succes au prea puțin de-a face cu vârsta, fiind mai degrabă condiționate de disponibilitatea de a tot încerca să produci marea inovație. Mai plastic spus, orice spaghetă poate deveni macaroană. Succes, cititorule!

Marian Drăgoi

Cezar Valentin Tomescu, Taxonomie vegetală, Editura Universității „Ștefan cel Mare” Suceava, 2020, 201 p. ISBN 978-973-666-600-1

Lucrarea „Taxonomie vegetală”, elaborată de Cezar Valentin Tomescu, este rodul unei munci îndelungate, în care autorul a reușit să surprindă atât în imagini cât și în text o parte din bogăția floristică a țării noastre.

Astfel, autorul prezintă numeroase și importante cunoștințe din domeniul taxonomiei vegetale, ceea ce face ca acest curs să se adreseze atât studenților din domeniul silvic, dar și din domenii conexe, cât și altor categorii de cititori care doresc să pătrundă în tainele cunoașterii plantelor. Informațiile științifice sunt prezentate sistematic, logic și foarte bine ilustrate prin fotografii originale, ceea ce face facilă parcurgerea textului și conexiunea dintre text și imagine.

Autorul și-a propus să surprindă atât flora din habitatele forestiere, cât și din habitatele cu care acestea interferează. Pe lângă speciile autohtone sunt prezentate și numeroase specii adventive care pun în pericol stabilitatea acestora.

tor tipuri de habitate.

Cartea a fost structurată în 7 capitole, după cum urmează: capitolul I - Noțiuni introductive care cuprinde informații generale despre termenii utilizați în sistematica plantelor, astfel încât cititorului să îi fie ușor să înțeleagă categoriile sistematice și logica sistemelor de clasificare, cât și a nomenclaturii botanice. Apoi, în capitolele II - Subregnul Phycobionta, III - Subregnul Fungi, IV - Subregnul Bryobionta, V, VI, VII - Subregnul Cormobionta, autorul face trecerea de la cele mai simple organisme vegetale până la cele mai evolute, urmărind gradul de înrudire, biologia și ecologia speciilor. Sunt prezentate caracterele generale ale acestor subregnuri, urmate de clasificarea taxonilor supraspecifici. Trecerea de la subregn, la încrângătură, la clasă, la ordin, la familie este ușor de urmărit.

În cele 201 pagini ale lucrării, pentru fiecare familie sunt enumerate principalele caractere, urmate de formula florală și o listă cu cei mai importanți reprezentanți vegetali, însoțită și de fotografii originale ale acestora, ceea ce ajută la o învățare și identificare rapidă a acestora.

La sfârșitul lucrării autorul prezintă un glosar de termeni, în care sunt explicați termeni de specialitate, care ajută cititorul să înțeleagă mai bine unele caractere morfologice și o bibliografie care cuprinde lucrări de specialitate reprezentative din țară și străinătate.

biol. dr. Irina Irimia
Facultatea de Biologie
Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași